

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobkyně: R. T., narozená dne X, bytem P. 477, N. S.,

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČ 00006963, Křížová 25,
225 08 Praha 5 (dále i ČSSZ),

v řízení o žalobě ze dne 1.11.2019 proti rozhodnutí žalované ze dne 17.9.2019 č.j. X o
invalidní důchod,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované České správy sociálního zabezpečení ze dne 17.9.2019 č.j. X a
jemu předcházející rozhodnutí č.j. X ze dne 11.6.2019 se zrušují a věc se vrací
k dalšímu řízení žalované.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včasnou žalobou ze dne 1.11.2019 s připojenou kopií napadeného rozhodnutí se žalobkyně
domáhala přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 17.9.2019 č.j. X, jímž žalovaná
zamítla její námitky a potvrdila rozhodnutí ČSSZ č.j. X ze dne 11.6.2019, kterým byla
zamítnuta její žádost o invalidní důchod pro nesplnění podmínek dle § 38 zákona č.

155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen **zákon**), neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Sokolov ze dne 28.5.2019 není invalidní, když z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost pouze o 30%. V odůvodnění napadeného rozhodnutí ze dne 17.9.2019 žalovaná mimo jiné zdůraznila, že novým posudkem o invaliditě vypracovaným lékařem ČSSZ dne 9.9.2019 bylo zjištěno, že žalobkyně není invalidní podle § 39 odst. 1 zákona, když rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddíl E, položka 1b) přílohy k vyhlášce Ministerstva práce a sociálních věcí č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **vyhláška**), pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 20%, tj. na horní hranici v rozmezí 10-20%, která vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu ve smyslu § 3 odst. 1 vyhlášky byla zvýšena o 10% na celkových 30%, proto nebylo námitkám žalobkyně vyhověno.

2. **Žalobkyně v žalobě** obsahující dvě části – ze dne 21.10. a 1.11.2019 zejména vyjádřila nesouhlas s napadeným rozhodnutím žalované s ohledem na svůj zdravotní stav, který stručně popsala, když dle ní nebyl správně posouzen zdravotní stav, protože je závažnější, než je uvedeno v posudcích lékařů, když byl posouzen od stolu a podle papírů a nebyla vyšetřena, i když požadovala odborné posouzení zdravotního stavu, jelikož se zhoršuje. Dle ní je veden spor mezi obvodním lékařem a odbornými lékaři a posudkovými lékaři o výklady lékařských pojmů (lehké a středně těžké funkční postižení) s tím, že názor posudkového lékaře je nadřazený závěrům obvodního i odborného lékaře. Závěrem požadovala zrušení napadeného rozhodnutí a věc vrátit žalované k novému projednání a rozhodnutí.
3. Z obsahu vyžádaného **posudkového spisu OSSZ Sokolov** vedeného ohledně žalobkyně a v něm založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě této OSSZ ze dne 28.5.2019 a záznamu o jednání a posudku o invaliditě vypracovaného v námitkovém řízení dne 9.9.2019 ČSSZ-pracoviště Plzeň vyplývá, že žalobkyně nebyla uznána invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, protože z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost celkem pouze o 30% (20+10%), když rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII, oddíl E, položka 1b) přílohy k vyhlášce.
4. **Žalovaná dne 30.12.2019** ve svém vyjádření k žalobě konstatovala, že nespátřuje ve světle provedeného dokazování žalobu důvodnou. Rozhodnutí měla za přesvědčivé, zohledňující veškeré dostupné odborné nálezy. Nedůvodnou hodnotila i námitku žalobkyně ohledně absence přímého osobního vyšetření. Shromážděnou dokumentaci měla žalovaná za kompletní. Žalovaná za dosud zjištěného stavu setrvala na svém rozhodnutí ze dne 17.9.2019 a navrhla zamítnutí žaloby. Ze zasláního **dávkového spisu** vedeného žalovanou ohledně žalobkyně vyplývá, že napadené rozhodnutí ze dne 17.9.2019 bylo podle založené dodejky žalobkyni doručeno dne 18.9.2019.
5. V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **komise** či **PK MPSV**), jak vyplývá z § 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Z těchto důvodů požádal soud PK

MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 18.2.2020 za účasti odborného lékaře z oboru neurologie i žalobkyně. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že **k datu vydání napadeného rozhodnutí (17.9.2019) byla žalobkyně invalidní dle § 39 odst. 1 zákona, šlo o invaliditu prvního stupně** dle § 39 odst. 2 písm. a) zákona, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, nedosahoval však více než 49%; **datum vzniku invalidity stanoveno 9.4.2019** (neurologické vyšetření). Komise uvedla, že dle doložené zdravotní dokumentace a z vyšetření neurologem při jednání komise byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav žalobkyně, jehož rozhodující příčinou je levostranný cervikobrachiální syndrom s iritací kořene C6 při foraminostenóze úseku C5/6 dle magnetické rezonance a levostranný lumboischiadický syndrom s dominující kořenovou lézí L5 vlevo (dle posledního vyšetření bez kořenové iritace), migrenózní cefalea, cervikogenní podíl; v péči ambulance bolesti pro chronickou nemaligní bolest smíšenou. Dále komise uvedla, že není v souladu s posudkovým hodnocením OSSZ Sokolov ani námitkového řízení a konstatovala, že u žalobkyně se jedná o středně těžké funkční postižení, závažné postižení jednoho nebo více úseků páteře, se závažnou poruchou statiky a dynamiky páteře, insuficiencí svalového korzetu, s často recidivujícími projevy kořenového dráždění, s funkčně významným neurologickým nálezem, s poškozením nervu, popř. symptomatologie neurogenního močového měchýře, se závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení, některé denní aktivity omezeny. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 40% podle kapitoly XIII, oddíl E, položky 1c) přílohy vyhlášky; datum vzniku invalidity stanoven dnem neurologického vyšetření 9.4.2019; stanovena platnost (posudku) trvale, jedná se o chronické postižení s tendencí k progresi. Rovněž bylo uvedeno, že míra poklesu byla hodnocena na horní hranici taxace i s přihlédnutím ke všem chorobám, přičemž byl brát ohled i na povolání. Komise neshledala splnění podmínek pro použití § 3 odstavce 1 vyhlášky, ani důvod pro použití § 4 odstavce 1 citované vyhlášky. Závěrem bylo uvedeno, že žalobkyně není schopna práce fyzicky těžké s manipulací s těžkými břemeny, práce ve vynucené poloze, v nepříznivých klimatických podmínkách; je schopna lehčí práce s možností změny polohy sed, stoj, v příznivém klimatu a při dodržení výše uvedených obecných pracovních kontraindikací. (Stejnopis posudku byl doručen žalobkyni i žalované.)

6. **S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:**

- (1) Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.
- (2) Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
 - a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
- (3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

7. V § 3 odst. 1 uvedené vyhlášky je stanoveno: V případě, že dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav pojištěnce má takový vliv na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace, že pokles pracovní schopnosti pojištěnce je větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti u příčiny, popřípadě rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů (podle § 4 odst. 1 téže vyhlášky lze dolní hranici snížit až o 10 procentních bodů). V této věci podmínky pro zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti byly shledány lékařem OSSZ Plzeň-město a ČSSZ, jak uvedeno shora.
8. Dle § 38 písm. a) zákona má pojištěnec nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let, a stal se invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku.
9. Podle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen správní orgán). Ve věcech důchodového pojištění rozhoduje specializovaný samosoudce, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).
10. Dle § 76 odst. 1 písm. a), b) s.ř.s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí a proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.
11. Podle § 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s. je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo a soud přihlíží ve vztahu k žalobním bodům na rozhodnutí uvedených správních orgánů jako na jeden celek. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Podle § 75 odst. 1 s.ř.s. je pro soud rozhodující skutkový a právní stav, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, tj. v této věci k datu 17.9.2019, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.).
12. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala přiznání invalidního důchodu z důvodů v ní uvedených. Po doručení shora citovaného posudku PK MPSV ze dne 18.2.2020 má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované se u žalobkyně jednalo o invaliditu prvního stupně s datem vzniku 9.4.2019, proto je **žaloba podaná důvodně**, a soud tedy napadené rozhodnutí žalované ze dne 17.9.2019 a jemu předcházející rozhodnutí ze dne 11.6.2019 bez nařízení jednání rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (**výrok I. rozsudku**) pro vady řízení (§ 78 odst. 1, 4 s.ř.s.) spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně, neboť žalovaná si neopatřila ve

správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle citovaného posudku PK MPSV zdravotní stav žalobkyně od 9.4.2019 a tedy k 11.6. i 17.9.2019 odpovídal prvnímu stupni invalidity, když míra poklesu její pracovní schopnosti činila 40%, avšak lékařem OSSZ i ČSSZ byla přiznána pouze míra poklesu 30%.

13. Po právní moci tohoto rozsudku bude žalovaná vycházet ze zjištění, že **žalobkyně je dle posudku PK MPSV ze dne 18.2.2020 invalidní pro invaliditu prvního stupně od 9.4.2019**, o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – vznik invalidity prvního stupně (od uvedeného data). Právním názorem soudu je žalovaná vázána, jak vyplývá z § 78 odst. 5 s.ř.s.
14. V zákoně o důchodovém pojištění a jeho prováděcích předpisech jsou konstruovány podmínky, které musí pojištěnec splnit, aby mu mohla být přiznána výplata invalidního důchodu, velmi striktně. Při posuzování nároku na invalidní důchod je tedy možno vycházet pouze ze zdravotního stavu žadatele (pojištěnce), tedy přiznané invalidity, za současného splnění další zákonné podmínky, a to potřebné doby pojištění stanovené v § 40 odst. 1 písmeno f) a odst. 2 zákona: Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod u pojištěnce ve věku nad 28 let činí pět roků a zjišťuje se z období před vznikem invalidity, a to z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků.
15. O náhradě nákladů řízení (**výrok II. rozsudku**) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšná žalobkyně však nepožadovala žádné náklady tohoto řízení, proto bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
16. V důsledku dlouhodobé nepřítomnosti soudkyně Mgr. Jany Komínkové, již byla věc přidělena k rozhodnutí podle rozvrhu práce, o žalobě rozhodla JUDr. Alena Hocká, která zastupuje jmenovanou v souladu s rozvrhem práce účinným od 1.4.2020 a dostupným na www.justice.cz.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.). Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a nepřípustnost kasační stížnosti je uvedena v § 104 s.ř.s.

Plzeň 13. května 2020

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně

